वर्हिणाञ्चैव विरुतं खगानाञ्च विकूजितं । अभीक्ष्णमभिशृण्वन्तीं स्त्रीधर्म्मं सा व्यरोचयत् ।
एतस्मिन्नन्तरे वायुर्वनराजिविनिःसृतः । हृद्यः कुसुमगन्धाढ्यो ववौ मन्मथबोधनः ।
द्विरेफाभरणाश्चैव कदम्बा वायुघट्टिताः । मुमुचुर्गन्धमधिकं सन्ततासारमूर्च्छिताः । ४५८५
केशराः पुष्पवर्षैश्च ववृषुर्म्मदबोधनाः । नीपा दीपा इवाभान्ति पुष्पकर्णिकधारिणः ।
मही नवतृणच्छन्ना शक्रगोपविभूषिता । यौवनस्थेव वनिता सन्दधारार्त्तवं वपुः ।
अथ सौभपतिः श्रीमान् द्रुमिलो नाम दानवः । भविष्यद्दैवयोगेन विधात्रा यत्र नीयते ।
कामगेन रथेनाशु तरुणादित्यवर्च्चसा । यदृच्छया गतस्तत्र सुयामुनदिदृक्षया ।
विहायसा कामगमो मनसोऽप्याशुगामिना । स तं प्राप्य पर्व्वतेन्द्रं ह्यवतीर्य्य रथोत्तमात् । ४५९०
पर्व्वतोपवने न्यस्य रथं पररथारुजं । उभौ तौ सूतसहितौ चेरतुर्नगमूर्द्धनि ।
ततो बहून्यपश्येतां काननानि वनानि च । सर्व्वर्त्तुगुणसम्पन्ने नन्दनस्येव कानने ।
चेरतुर्नगशृङ्गेषु कन्दरेषु नदीषु च । नानाधातुपिनद्धैश्च शृङ्गैर्ब्बहुभिरुच्छ्रितैः ।
नानावर्णविचित्रैश्च काञ्चनाञ्जनराजतैः । नानाकुसुमगन्धाढ्यान्नानासत्त्वगणैर्युतान् ।
नानाद्विजगणोद्घुष्टान्नानापुष्पफलद्रुमान् । नानौषधिसमायुक्तानृषिसिद्धानुषेवितान् । ४५९५
विद्याधरान् किम्पुरुषानृक्षवानरराक्षसान् । सिंहान् व्याघ्रान् वराहांश्च महिषाञ्छरभाञ्छशान् ।
सृमरांश्चमरान्न्यङ्कून्मातङ्गान् यक्षराक्षसान् । एवं बहुविधान् पश्यंश्चरमाणो नगोत्तमं ।
दूराद्ददर्श नृपतिर्द्देवीं सुरसुतोपमां । क्रीडमानां सखीभिश्च पुष्पञ्चैव प्रचिन्वतीं ।
ततश्चरन्तीं सुश्रोणीं सखीभिः सह संवृतां । दृष्ट्वा सौभपतिर्दूराद्विस्मयन् सूतमब्रवीत् ।
कस्येयं मृगशावाक्षी वनान्तरविचारिणी । रूपौदार्य्यगुणोपेता मन्मथस्य रतिर्यथा । ४६००
शचीव पुरुहूतस्य उताहो वा तिलोत्तमा । नारायणोरुं निर्भिद्य सम्भूता वरवर्णिनी ।
ऐलस्य दयिता देवी योषिद्रत्नं किमुर्व्वशी । क्षीरार्णवे मथ्यमाने सुरासुरगणैः सह ।
मन्थानं मन्दरं कृत्वा अमृतार्थेति नः श्रुतं । ततोऽमृतात् समुत्तस्थौ देवी श्रीर्लोकभाविनी ।
नारायणाङ्कललिता किं श्रीरेषा वरानना । नीलमेघान्तरगता द्योतन्तीवाचिरप्रभा ।
तथा योषिद्गणान्मध्ये रूपं प्रद्योतयद्वनं । अतीव सुकुमाराङ्गी सुप्रभेन्दुनिभानना । ४६०५
दृष्ट्वा रूपमनिन्द्याङ्ग्या विभ्रान्तो व्याकुलेन्द्रियः । कामस्य वशमापन्नो मनो विह्वलतीव मे ।
भृशं कृन्तन्ति मेऽङ्गानि कुसुमायुधसायकाः । भित्त्वा हृदि शराः पञ्च निर्द्दहन्तीव मे तनुं ।
हृच्छयाग्निर्व्वर्द्धयति आज्यसिक्त इवानलः । कथमस्य भवेत् कार्य्यं शमार्थं मन्मथाग्निना ।
केनोपायेन किं कुर्म्म भजेन्मां मत्तकाशिनी । एवं बहूंश्चिन्तयानो नोपलभ्य च दानवः ।
सूतमाह मुहूर्त्तं त्वं तिष्ठ स्वैरमिहानघ । अहं यास्यामि तां द्रष्टुं कस्येयमिति सुन्दरी । ४६१०
प्रतीक्षमाणस्तिष्ठस्व यावदागमनं मम । श्रुत्वा तु वचनं सूतस्तथाऽस्त्विति च सोऽब्रवीत् ।
एवमुक्त्वा दानवेन्द्रो गमनाय मनो दधे । हृच्छयाविष्टहृदयो दृष्ट्वा तामसितेक्षणां ।